

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Debrecen, XXI. évf. 119. szám.

ÁRA 40 KORONA

1923 május 29. Kedd.

Erős harc indul meg a nemzetgyűlés holnapi ülésén

Huszár Károly nem ismétli meg a Clark-féle puccsot

Budapest, május 27. A politikai élet hosszú szünete után most újult erővel törnek elő a panaszok, az ellenzék sérelmeinek áradata. Ez az áradat a holnap összeülő nemzetgyűlésről nem valami rózsás képet fest ma. A sok sürölődési pont: a fővárosi választói névjegyzékek ügye, a fixizetési kérdés, a külföldi külösör meghívásának erős harcot ísólnak holnapra és Bethlen István miniszterelnöknek minden taktikai érzékére szüksége lesz, hogy legalább néhányat a sürölődési pontokból le tudjon faragni. Legnehezebb dió kétségekivül a fővárosi és vidéki választói névjegyzékek ügye, amelyet ma délután a Rassy-párthban háromórás értekezleten tárgyalt az ellenzék. Ott voltak Vassonyi, Rassy, Rupert, Payer, Peidl, Pikler, Drózdov, Bakos, Paupera, Fábrián, Saly. Parkas és elhatározták, hogy holnap a nemzetgyűlés összeülése előtt felkeresik a miniszterelnököt a névjegyzékek ügyében. Orvos-
kérnek és ha ezt nem kapják meg, készek a legkiméreltebb harcot indítani a kormány ellen. A harc bevezetése husz interpelláció lenne, amelyeket mind a szerdai ülésen terjeszteniének elő.

földi utjáról. A miniszterelnök ma délben magához kérte Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselőt, akivel hosszasan tanácskozott a fixizetési tisztviselők, nyugdíjasok, rokkantak és nyugbérések helyzetének sürgős megjavítása érdekében, a polgári ellenzék által indított mozgalom és a frakciónak a nemzetgyűlés elé terjesztett indítványa ügyében.

Szilágyi Lajos maga mondta, hogy ma öhajított tanácskozni a kormány-
elnökkel, akit informált azokról a tanácskozásokról, amelyet a távolléte alatt a politikusokkal és érdekeltségekkel folytatott.

Mint értesülünk, pénteken minisztertanács lesz, amelynek napirendjén elsősorban a külföldi külösön ügye szerepel, de a tisztviselők fizetésének ügyét is érdemleges tárgyalás alá fogják venni. Ettől függetlenül Kállay Tibor pénzügyminiszter e hét folyamán tanácskozni fog az ellenzék végrehajtó bizottsággal. A miniszterelnökkel történt mai megállapodások tehát illozorússá teszik azt az eredeti tervet, hogy Homonnay Tivadar a holnapi ülésen napirendi indítvány adaklában kéri Szilágyi Lajos indítványának a pénteki ülésre való kitűzését, minthogy a nemzetgyűlés ezen a héten az Urnap innape miatt holnap és szerdán tart ülést. Szilágyi Lajos ezért abban állapodott meg a miniszterelnökkel, hogy indítványát a nemzetgyűlés egyik jövő, heti ülésére fogják kitűzni és annak tárgyalása fogja az egész ülés napirendjét kitölteni. Pénteken a Ház nem tart ülést és valószínű, hogy a pénzügyminiszter ezen a napon fog tanácskozni a polgári ellenzék azon tagjaival, akik a tisztviselői akcióban részt vesznek.

Nagy események a külösönök ügyének kapcsán

A holnapi miniszterelnöki tájékoztatóra meghívókat bocsátottak ki, a melyekkel ugyanazokat a parlamenti képviselőket hívták meg, akik az ilyen alkalmakkor meg szoktak jelenni a miniszterelnöknel.

A jóvátételi bizottság döntését esütörtökön rendkívüli minisztertanács veszi tárgyalás alá. A esütörtöki rendkívüli minisztertanácsban a jóvátételi bizottság határozatával a külföldi külösönnel és a külösönök megszerzése kérdésével fognak foglalkozni. A kormány esütörtöki rendkívüli tanácskozásán Bethlen István gróf miniszterelnök fog elnökölni. A kormány reméli, hogy a kisantantnak mes terkedéseivel nem sikerül a legcélszerűbb eredményt sem elérnie.

Az Urnapi rendkívüli minisztertanácsban Bethlen István gróf miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter jelentést tesznek utjükról, főleg a jóvátételi bizottság határozatáról. Arról van szó, hogy milyen akcióval feleljen a kormány a jóvátételi bizottság határozatára, hogy a közreadott hivatalos jelentés alapján érdemes ebben a mederben folytatni a kormánynak akcióját, amelyben kezdeményezte, amely ezidőszert nem járt a kívánt eredménnyel. A kormány álláspontja e pillanatban az, hogy a jóvátételi bizottság által küldött komité Budapestre jövetelét

fogja felhasználni arra, hogy a külösön ügyét az eredeti kerékvágásba terelje vissza. Mindezekből a problémákból világosan kitetszik, hogy nagy események előtt állunk és ennek során a politikai közvélemény meglepetésekre is ellehet készülnie.

Huszár és Clark tárgyalásai

Nem esoda, ha ilyen erős küzdelmet ísölő kllátások mellett hajlandó a politikai világ meglepő eseményeket gyanítani az elkövetkezendő harc méhében. Így — szintúgyan róla már három nap óta — állítólag Huszár Károly most meg akarja ismételni azt a Clark-féle puccsot, amely Friedrich István kezéből kicsavarta a hatalmat. A hír megerősítésére azt hozták fel, hogy Huszár Károly Prágában több ízben és nagyon hosszan tárgyalt Clarkkal, az egykori magyarországi követtel. Ez a hír ma este azután két délutáni lapban is nyilvánosság elé került. (Érdekes, hogy mindkettő a kormányhoz közelálló, az egyik jobb, a másik bal oldalról.) Huszár Károly ma este aztán nyilatkozatot tett közzé a két lap hírei ellen és nyomatékosan kijelentette, hogy a Bethlen István politikáját minden erejével támogatja s hogy hivsemiből egyáltalán nem tárgyalt Clarkkal Prágában.

A nemzetgyűlés munkarendje

A nemzetgyűlés munkatervéről a következő információt adták: — A nemzetgyűlés holnap és holnapután tart ülést, esütörtökön, mint hogy urnap lesz, nem lesz ülés. Valószínű, hogy nem tartanak ülést pénteken, szombaton és hétfőn sem, a legközelebbi ülés kedden lenne, amelynek egyetlen tárgya Szilágyi Lajosnak a fixizetési alkalmazottakról bejegyzett indítványának megokolása lesz. A jövő heti szünet előtt a bizottságok le fogják tárgyalni azokat a törvényjavaslatokat, amelyek a bizottságok előtt vannak, de amelyekkel még nem foglalkoztak. Így a lakásépítés és a clearing forgalmáról szóló törvényjavaslatokat, valamint több kisebb javaslatot, hogy a jövő héten a nemzetgyűlésnek meglegven a kellő anyaga.

teken, szombaton és hétfőn sem, a legközelebbi ülés kedden lenne, amelynek egyetlen tárgya Szilágyi Lajosnak a fixizetési alkalmazottakról bejegyzett indítványának megokolása lesz. A jövő heti szünet előtt a bizottságok le fogják tárgyalni azokat a törvényjavaslatokat, amelyek a bizottságok előtt vannak, de amelyekkel még nem foglalkoztak. Így a lakásépítés és a clearing forgalmáról szóló törvényjavaslatokat, valamint több kisebb javaslatot, hogy a jövő héten a nemzetgyűlésnek meglegven a kellő anyaga.

Az Erdős-Kárpátok és Magyarország között megszünt a határzár

Prága, május 27. Az Erdős-Kárpátok és Magyarország között a legutóbbi esch represszáliák óta szünetelő határmenti forgalom újból megindult.

Megegyezés jött létre a török-görög kérdésben

Lausanne, máj. 28. Hajszálon ígült az újabb keleti háború, amikor lezár a végső pillanatban létrejött a megegyezés Görögország és Törökország között. Még szombaton úgy látszott, hogy Venizelosz nem meri magára vállalni a felelősséget Karagacs átengedéséért és a béketárgyalások eredménytelenül fognak véget érni, de ekkor a kulisszák mögött a szövetséges fohatalmak döntő lépésre határozták magukat: anélkül, hogy értesítették volna Izmed basát, Athénben együttesen kijelentették a görög kormánynak, hogy a görög tihitai nem engedik be a Dardanellákba, a török hadereket pedig nem fogják átadályozni abban, hogy bevonuljanak Tráciába, ha Görögország valóban vártaná háborús fenyegetését. Ez a fenyegetés megtette hatását, Venizelosz utasítást kapott Athénből és az egyezmény létrejött.

Mikor az athéni együttes demats híre Lausanneba érkezett, akkor már az egyezés meg volt kötve. Késégtelen, hogy ha ezt Izmed basa megelőzőleg tudta volna, nem lett volna olyan engedékeny, azonban a szövetségesek jól vigyáztak, hogy a lausannei török delegáció semmit se sejt sen és biztosak voltak a dolgukban, mert ügyesen kihasználták Törökország békés hajlandóságát.

A szombati döntő tárgyalásokról utólag kitudódott, hogy Izmed basa a Venizelosz beleegyező nyilatkozata után kijelentette, hogy Törökország beéri Karagacs átengedésével, amelyet Minagacs magának követelt amit Dinápoly vasutállomásáé, de föl kell tennie a szövetségesekhez azt a kérdést, hogy azokra a nagy áldozatokra való tekintettel, amiket Törökország most hoz, számíthat-e a szövetséges fohatalmak jóindulatu támoga-

tására pénzügyi téren. Az volt rá a válasz, hogy a pénzügyi kérdés független a területitől, egészen más lapra tartozik, de a szövetségesek nem fognak megfélekedni Törökországról, miután engedékenységet tanúsított. Ettől vérszemet kapott Venizelosz és hivatkozott azokra a nagy áldozatokra, amelyeket Görögország hoz. Sir Horace Rumbold azonban elvágta minden további vitának az utját ezzel a kijelentéssel:

Ne feledje el, hogy Bulgária a békeszerződés értelmében Karagacsot nem Görögországnak, hanem a szövetségeseknek volt kénytelen átadni.

Lausanne, máj. 28. Vasárnap este nagy meglepetés történt. Izmed basa személyesen felkereste a szövetséges fohatalmak képviselőit, sir Horace Rumboldot, Pellé tábornokot és Montagna olasz delegátust s arra kérte őket, hogy siettessek azoknak a fontos kérdéseknek megoldását, amelyek Törökország és a szövetséges államok között még függöben vannak. Izmed basa meglegyezte, hogy otthon nagyon aggodnak a francia delegáció ridegsége miatt, amellyel az egykori török államadosság ügyét kezel és a török közvélemény meenyugtására éppen olyan sürgösen kellene védegesen megoldani a Törökországban élő külföldiek jogviszonyáról rendelkező igazságügyi reformokat is. Azzal végezte Izmed basa, hogy kénytelen függövé tenni a létrejött görög-török egyezményhez való végleges hozzájárulását és a szerződés aláírását ezeknek a kérdéseknek tisztázásától teszi függövé.

Ez a nyilatkozat megdöbentette a szövetséges fohatalmak delegátusait, mert veszélyeztetve látták a nagyrekezen létrejött egyezséget.

Márk Endre ünneplése

Egy félszázad nagyszerű munkásságáért, nagyszerű teljesítményéért rötta le háláját Debreczen egy kis része a Kollégium disztermében Márk Endre előtt. De szorosan vett jobaráitai, tisztelőinek serege nem egyedül hódoltak e munkás félszázad, e tisztos polgári érenyekben bővelkedő mult előtt. Alkotásai, azok, akikre időtémények áradtak ez alkotásokból, az egész Debreczen, amely elmondhatatlanul sokat köszönhet Márk Endre fogalomá vált nevének, ott ünnepelel tegnap léleekben a nemes tradíciókkal teljes épíelt termében.

Vasárnap délelőtt a nagytemplom

istentisztelet után zsufolóságig megtelt az öreg kollégium tágas diszterme a barátok, a tisztelők seregével. Előttek ama nagyszámu testületek képviselői is, melyben Márk Endre valamelyes tevékenységet fejtett vagy fejt ki. A gyakorló iskola apró növendékei virágokkal diszítették fel ügyézi irodáját. A nagy átalakulás küszöbén álló Fűvészkert hatalmas ékes virágcsokorral tisztelgett nagy jóakarója előtt az utóbbi napokban kifejtett buzgalmaért.

Az emelvényen az elnöki tisztet a kerület ősz főgondnoka, gróf Degenfeld József főgondnok töltötte be.

ájus 27.
endü
kakészítés,
civilisap-
kalapok leg-
ben készül-
sapkák ké-
hatók. Szé-
16., kereszt-
ktra
ikal vállalat
os Gold Sán-
nyvilágítás,
ngöberende-
ításokat leg-
an készít. —
Hatvan-utca
telefon: 895
nelek
és és hasonló
yven kapható
u. 49 sz. a.
ült órák
és meglepő
al javításokat
a 36
mény-
ály-u.4.
sek, vala-
juttatuyo-
forrása.
an László,
permetozók
vörösrebből.
öképák,
lekek,
ronák,
épek,
yűjtők,
kerekkek,
szekéralkat-
yak, körte-
legnyomabb
eredeti
gyártmányu
kocsik.
elt és egyéb
lasztekban
ndornál
ac-u. 43.
HTIG gyárak
parkettgyár
lője.
62.
ELLEN
PPANT!
SZEREK
A 42.
in Sándor
költség és orral
kutatásban
zen, Flac-u. 14
tica sarok.
léc,
beszereshetők
atelepen,
n 11-82.
járnai,
mos
a legcélszerűbb
választékban.
kel szemben.)
ÁRS,

Jobbján ült dr. Baltazár Dezső püspök, Márk Endre udvari tanácsos és Karai Sándorné; balján Nagy József főgondnok és Karai Sándor. Az ünnepi sorokban láttuk Thegze Gyula dr. rektort számos egyetemi tanárral, dr. Dóczy Imre és Ady Lajos főigazgatókat, dr. Révész Imre egyházkerületi, dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyzőket; dr. Vásáry István, dr. Vass Károly és dr. Tóth Emil városi tanácsnokokat, Németh Aladár ipartestületi elnököt, Balogh István és Nagy Sándor városi bizottsági tagokat, Fejér Ferenc, Bernfeld Sámuel izr. hitközségi elnököket, Kernhofner József, Létay Lajos bankigazgatókat, dr. Pap Károlyt, a Csokonai-kör elnökét, Hegymegi Kiss Pál képviselőt, Ruszka István ügy. kamarai titkárt, Dávidházy Kálmán, Varjassy Imre iparkamarai alelnököket, Békés Lajos OMKE elnökét. A kollégium kebelében levő tanintézetek igazgatóit és tanárait.

Az ünnepséget pontban teltizenkettőkor a Városi dalgylet, melynek évtizedek óta elnöke az ünnepelt, nyitotta meg.

Gróf Degenfeld József, mint a tiszántúli egyházkerület legidősebb tagja üdvözölte az ünnepeltet. Márk Endrét negyven év óta ismeri, szereti. Figyelemmel kísérte közéleti tevékenységét, tudja, hogy mennyire érdeklődik a kerület és kollégium iránt, ismeri agilitását, mellyel nagyon sokat használt mindkettőnek. Kívánja, hogy jó egészségben érje el az általa kívánt 103 évet.

Általános figyelem közt emelkedett szólásra dr. Baltazár Dezső püspök és gyönyörű beszéddel üdvözölte Márk Endrét.

Baltazár püspök beszéde

Szép és áldásos közéleti pályafutásod 50-ik esztendei határkövönél egybesereglettek azok, akik tárgyilagosan fel tudnak emelkedni az érdemek méltatásának magaslatára. A társadalmak különböző foglalkozási és felekezeti ágaiból áll a tisztességtelők eme tábora, amelynek az irántad való tisztelet emelkedettségét az őszinte szeretet melegsége hatja át.

En az egész gyülekezetnek s ezen keresztül az egész társadalomnak tolmácsa vagyok, mint ahogy a Te törekvéseid és munkáid áldása is egyetemesen hatott ki az egész társadalom életére. Egész egyéniségeddel magasan járó gondolataiddal, mélységig ható érzelmeiddel, cselekedeteiddel azzal a beláthatatlan számmal és szétbontathatatlannal tömör láncolatával, amelyet képzeleten fölül csodás buzgóságod és munkabírásd minden napnak órái, sőt percei közé alkotó, sőt történelmi jelentőséggel s mondhatni, hogy a gép pontosságával odakötözött: egész valóddal, egész életteddel a legnagyobb eszményt szolgáltad: a szeretet örök Istenét, akinek épen olyan alázatos szolgálata voltál sikereid, győzelmeid, diadalaid fényében, mint amilyen nátor, boldogított, bizó és másokat is biztató vitéze még a halálfelelmes börtön szögvenében és veszedelmében is.

A szeretet örök Istenének hitéhez és szolgálatához a lelket ott vetted azoknak a magyar kálvinista paróchiáknak egyikében, ahol az anyagi szegénységet a hit és tudomány együttes lelki gazdagsága pótolja, a kicsinyt a szorgalom teszi nagyvá és a keveset sokká a bölcs megelégedés. Ezt a lelket itt ápolta tovább a kollégium kebelén; nélkülözve, de mindig emelkedve; szolgálva, de mindig többet hódítva magadnak a hit és tudomány ama dicső birodalmából, a melynek szellemi és erkölcsi erőivel meg tudtál állani a vallási, nemzeti és emberi igazságok mellett a legnehezebb időkben is, személyválogatás nélkül érezte az egész társadalommal kivételes lelkes és életed, munkáid és küzdelmeid, örömeid és szenvedéseid sok áldását. Mivel főboldogságod mindig a jócselekvés volt, amely nem engedett

még a kínálkozó alkalmak aranybányái között sem meggazdagodni, mi ezt a boldogságot akartuk még jobban jöközni az által, hogy jócselekvésedhez újabb eszközt nyújtunk a te tisztelt és szeretett nevedre és bevéd varázsával összehozott eme félmillió koronás alapítványban. Kérjük az Istent, hogy még évtizedeken által gyönyörködhes azoknak örömeiben, akik ennek az alapítványnak, mint a te szép, nemes, áldásos életed jelképeké áldását élvezik és hogy mi is gyönyörködhesünk benned, az Isten amaz áldott emberében, akinek, mint a szentírás nagy emberének késő idejében sem homályosultak meg szemel, sem ereje el nem fogyatkozott.

Nagy József a református egyház nevében, Fejér Ferenc a statusquo hitközség nevében üdvözli. A hála és szeretet hozta ide. Sohasem feledik el, hogy akkor, amikor Csonkama-gyarországon töltök, zsidó hitű magyaraktól, elakarták venni magyarságukat, Márk Endre védelmükre kelt. Sokan megdobálták kövel ezért, de az ő erélyén a kövek azokra hullottak vissza, akik dobták. Nemes élete iskolapéldájával szolgáljon arra, hogy milyen az igazi magyar ember. Bernfeld Sámuel az orthodox izraelita hitközség, dr. Lóth Emil Debreczen város tanácsának, dr. Thegze Gyula rektor az egyetem, dr. Hegedűs Jenő az ügyvédi kamara, Dávidházy Kálmán a kereskedelmi és iparkamara, Békés Lajos a kereskedő társulat megbízásából, Németh Aladár az ipartestület, Szikrovina Gyula a Jóság és tisztviselő, Kernhofner József a Kereskedelmi Csarnok nevében, Patai József a Homokkerti Református Olvasóegylet és a homokkerti lakosság nevében, dr. Lencz Géza a városi és tiszántúli egyházkerület nyomdájá, Koczey Aurélné a református nőnevelés összes tagozatai, Mocsári László igazgatótanító, a református tanítótestület, Székely Simon a polgári iskolák, Csirka István az iparos tanonciskola, dr. Ruszka István a Városi Dalgylet, Karai Sándorné a Kálvinisták Templomegyesületének s végül Karai Sándor kollégiumi igazgató a kollégium nevében üdvözölte és esetele Márk Endrének a kollégium érdekében kifejtett munkásságát.

Percekig tartó lelkes ováció és szünni nem akaró taps közt emelkedett szólásra Márk Endre udvari tanácsos. Meghatottan mondott köszönetet e spontán üdvözlésért. „Az én korom már hanyatlóban van, vége felé jár. Önök a legszebb májusi napot keresték ki, hogy egy kis tavasz ajándékozzanak nekem. Most látom, hogy mivel tartozom ennek a városnak és intézményeinek. Keveset tettem. De amit emberileg tettem, készséggel tettem. — En mindent ennek a főiskolának köszönök. Most

hogy én adnék. Önök adnak e főiskolának”. Hálásan köszöni mindenkinek adományát, átadja Karai Sándor igazgatónak az adományt. Karai igazgató hálás köszönettel átveszi és kijelenti, hogy ez a félmillió alapítvány a Baltazár amerikai alapítvány után a második legnagyobb.

A Kálvinista Templomegyesület vegyeskarának éneke zárta be a szép ünnepet.

Ünnepi vacsora

Vasárnap este 8 órakor Márk Endre tiszteletére 200 terítékes vacsora rendeztek tiszteletű a kollégium tápintézetében. A diszes vendég koszoruban városunk egész társadalmá jelen volt. A házigazda tisztét Karai Sándor és felesége látták el. A kedélyes vacsora alatt az első pohárköszöntőt dr. Baltazár Dezső mondta. Előtte mindig eseményzámba ment, ha Márk Endrével egy társaságban lehetett. A munka folytonossága, melyet az örök szeretet sarkal, avatta ünnepé előtte. Mi kettőnk igazsága megáll, mert nem az emberektől jön, hanem felülről sugárik alá. Márk Endre a maga igazságait megtartja a különböző konjunkturák változó szeleiben akármerre menjenek is az emberek. Boldog lehet Debreczen város

egész társadalmá. Hogy munkánk gépezetén egy olyan gondos, tiszta olajat használó gépészünk van, mint Márk Endre. Csodálja, hogy ekéjét a gyakorlati élet talajában gyakran megforgatja, szántása nyomán megnyit terem a föld, nem a maga számára, hanem a nemzet és a világtársadalom javára és hasznára.

Karai Sándor szellemes felköszöntőjében Márk Endrénét, a nagyműveltségű, megértő uriaszonyt éltette. Szántó Sámuel a szeretet becsületes, kitartó munkámbertét köszönti. Dr. Baltazár Dezső püspök új felköszöntőjében Márk Endre jelenlévő növendékeit éltette. Pohárköszöntőt mondtak még dr. Pap Károly, Mauthner Károly, dr. Ady Lajos, Létay Lajos, Dávidházy Kálmán, Kardos Albert, dr. Hódy Béla, Kardoss Géza.

Márk Endre hosszabb beszédében megindítóan mondta el élete küzdelmes történetét. A szegény papfiúból hogy csinált a kollégiumi embert. Innen olthatatlan szeretete a kollégium iránt. A közéletben nem dirigálni, csak használni akart és mindenekfelett munkával, becsületesen akart élni és élt is. Nagyon köszöni a mai napot. Késő éjjeli órákig együtt maradt a társaság.

A román kormány üldözi az osztrák és magyar pénzintézeteket

Bécs, május 27. Bécsi közgazdasági körökben ismét offenzívát kezdtek a lei ellen. Arra akarják kényszeríteni a devizaközpontot, hogy a bukaresti deviza jegyzését ismét szüntesse meg. Ennek az akciónak azok a különböző panaszok az okai, amelyek a román kormány pénzügyi politikájával szemben felmerültek. Bécsi pénzügyi körökben informálódtunk a bojkottmozgalom okai felől és a következő rendkívül érdekes felvilágosításokat kaptuk:

A román deviza-törvény szerint csak azok a bankok foglalkozhatnak devizakereskedéssel, amelyeket erre a devizaközpont felhatalmaz. Az osztrák devizatörvény is hasonló rendelkezést tartalmaz, azonban míg Ausztriában semmiéle különbséget nem tesznek külföldi vagy belöldi intézet között, addig a román devizaközpont minden olyan intézettől megtagadja az autorizációt, amelyben osztrák, vagy magyar tőke érdekelve van. Európai jelentőségű osztrák, vagy magyar bankok romániai fiókjaitól megtagadják az autorizációt, a melytől minden falusi takarékpénztárnak megadnak. Hasonlóképpen bánnak el minden olasz intézettel, amelyről azt gyanítják, hogy összeköttetést tart fenn osztrák vagy magyar tőkesekkel. Így például egy kis bukovinai pénzintézetű a Cernovitzer Ostban-tól megtagadták az engedélyt, mivel négy év előtt szorosabb kapcsolatot tartott fenn egy bécsi pénzintézettel. Nagy erőfeszítésre került ennek a kis banknak, míg a román devizaközpont elhitte, hogy az összeköttetés már az összeomlás után megszakította és végre megadta az engedélyt. A nagy bécsi bankok fiókjai azonban

mindmáig nem kapták meg az autorizációt. Ezt az eljárást Ausztriával szemben való barátságatlan aktusnak kell tekinteni. Ez a barátságatlanabb magatartás annál értéktelenebb, hiszen Bécs az egyetlen, amely az összes európai piacok közül ismét megkezdte a bukaresti deviza jegyzését és ezzel megtörte az összes európai piacok bojkottját a román devizával szemben. Ausztria semmiesetre sem szereti, hogy pénzintézeteivel Románia egy hányjon el. Az osztrák devizaközpontnak retorziokat kell alkalmaznia és meg kell tiltania a devizái való kereskedést minden olyan banknak, amely összeköttetésben áll román tőkével. A jelenlegi kormány a legvadabb hajszát folytatja a külföldi és főként az osztrák pénzintézetekkel szemben. A liberális kormány lapjai Ausztria szemére vetik, hogy nem engedélyezte a Marmorosch, Blank und Co. bécsi fiókjának megállítását, úgy hogy önálló társaságot kellett létesíteni Albert Blank u. Co. címen. A román lapok ezzel szeretnék megokolni az osztrák bankok elleni hajszát, hogy ellejeltik azonban azt, hogy az osztrák bankok egy tavalyi körlevélükben igen kedvezőtlen képet rajzoltak a négy román pénzintézt illető szokásairól, úgy hogy az osztrák kormány kényszerítve volt erre az óvatosság rendszabályra. Mindazonáltal megengedte egy önálló társaság alakítását a lakásinség ellenére is egy pompás palotát bocsátott az intézet rendelkezésére és ugyanazokkal a jogokkal felruházta, mint az összes belöldi bankokat. Románia még tizedannyi kedvezményt sem biztosít a román bankoknak, sőt az osztrák és magyar banktelepek nacionalizálása elé nehezségeket gördít. Eppen ezért követelnünk kell azt, hogy az osztrák pénzügyminiszterium és az osztrák devizaközpont erélyes retorziokat alkalmaznak.

Riadalom Jugoszláviában katonakötelek-összeírások miatt

Pécs, máj. 28. A Pécsi Est Eszék-ről a következő táviratot kapta: A jugoszláv kormány hirdetésnyben felhívta az összes 18-60 év közötti férfiakat arra való tekintet nélkül, hogy voltak-e katonák vagy nem. 8 napon belül jelentkezzenek az előírárságnál. A hirdetésny megjelenése óriási ijedelmet keltett a közvéleményben, mert nem tudják mire válna a jugoszláv kormány ezen újabb intézkedését.

Feldheim Imre
POSZTÓHÁZ
Kossuth-utca 6.
még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely

Erdős és Neumann
ER-KÓ
Cipőáruház
Piac utca 75. szám.
Női és férfi cipők legjobb kivitelben. Fehér vaszoncipők nagy választékban.

Gazdálkodók ostornyelet, ostorsziját jót csak FRANKNÁL, Csapó-utca 11. vásárolhatnak.

A Gambriusban ma és minden este Kiss Béla és tiai zenekara játszik.

az adó tolv...
A „D...
Bécs...
öröset...
lakoztat...
ügyet a...
zeli, ed...
adott ki...
a monar...
működés...
lyi vagy...
rendháza...
széle...
Ottokár...
vissza a...
azonban...
a volt k...
hetetlen...
tokár gr...
len volt...
került. F...
feljelent...
vagyone...
fel, ugy...
csak örö...
nin gróf...
szik az...
a nemz...
gés utá...
inkább...
ról. A p...
lemedlen...
telennel...
történel...
értesítet...
államren...
litékai ü...
nek a d...
gára vá...
dott ere...
lyeken a...
adóeltitk...
elői kité...

Az és

A vel...
mára ap...
keresked...
keresked...
résztörté...
ciát tart...
váltak: r...
rádiótele...
A kom...
nyelv v...
bebizony...
látíthatá...
adások...
lések cé...
revölög...
kedvel...
nek örv...
nagy ne...
általános...
nemzet...
s így eg...
kell a ke...
kező ny...
clán ma...
kiküldöt...
hangulá...
perantó...
kes volt...
lalása is...
vet talá...
pontiób...
A kom...
könnyen...
szavai...
gyon al...
az a rá...
láira is...
létle az...
az ideg...
tekintet...

Meg

Apoc...
Pia...
fel...
nő...
ide...
vá...
git...
kel...
vá...
Tekin...
T

Czernin Ottokár gróf az adó elől elrejtette műkincseit, telvajak azonban ellopták

A „Debreczeni Független Ujság” bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, május 28. A bécsi államrendőrség egy igen kinos bűnügy foglalkoztatja. A bécsi rendőrség az ügyet a lehető legdiszkrétebben kezelte, eddig semmiféle jelentést sem adott ki róla. Czernin Ottokár gróf, a monarchia volt külügyminisztere, műkincseit mentesíteni akarta a tavalyi vagyonadó elől és a piaristák rendházába vitette. A vagyonadó részvénye most már elmult és Czernin Ottokár gróf az elrejtett műkincseket vissza akarta venni lakására. Ekkor azonban kiderült, hogy a rendházból a volt külügyminiszter műkincseit értéktelen módon eltűntek. Czernin Ottokár grófnak az ügy igen kellemetlen volt, mivel kényes dilemma elé került. Ha a lopás feljelent, úgy a feljelentés eljárását involválva ő ellene is vagyonelrejtés címén. Ha nem jelenti fel, úgy a rendkívül értékes műkincsek örökre elvesztek számára. Czernin gróf, aki jelenleg is szerepet játszik az osztrák politikában és tagja a nemzetgyűlésnek, hosszas töprengés után az utóbbit választotta és inkább örökre lemondott műkincseiről. A piaristáknak azonban igen kellemetlen volt a dolog, mivel érthetetlennek tartották a rendházukban történt lopást. Epen ezért bizalmasan értesítették az államrendőrséget. Az államrendőrség, amely kizárólag politikai ügyeket intéz, kivételosen ennek a dolognak kivizsgálását is magára vállalta, eddig azonban nem tudott eredményt elérni. Hivatalos helyeken a lopásról és Czernin gróf adóelrejtéséről minden információ elől kitérnek.

Sz. D.

Az esperantó nyelv és a kereskedelem

A velencei kereskedelmi és iparkamara április hónapban több mint száz kereskedelmi kamara és nagyszámú kereskedelmi egyesület képviselőinek részvételével nemzetközi konferenciát tartott. A konferencia főtagjai voltak: a kereskedelmi segédnyelv, a rádiótelefon és az idegenforgalom. A konferencia nyelve az esperantó nyelv volt s már ez alkalommal is bebizonyosodott, hogy könnyen elsajátítható és hosszabb megbeszélések céljaira igen alkalmas. Tudvalevőleg az esperantó nyelv már a kereskedelem terén is nagy kedveltségnek örvend, épen azért, mert minden nagy nemzet képviselője belátta, hogy általános kereskedelmi nyelvvel egyik nemzet nyelve sem fogadtatja el, s így egy teljesen érdektelen nyelvet kell a kereskedelmi és ipari élet érintkező nyelvétvé tenni. Így a konferencián magukat képviselő nemzetek kiküldötteinek felszólalásai után egyhangulag elhatározták, hogy az esperantó nyelvet illyenné teszik. Érdemes volt egyéjén miniszter felszólalása is, ki szintén az esperantó nyelvet találta a keletásizál népek szempontjából is legalkalmasabbnak. A konferencia az esperantó nyelvet könnyen kifejező és tisztán érthető szavai által a táviratozásra is nagyon alkalmasnak tartja és megjelölte az a rádiótelefon közlemények céljaira is. A konferencia alkalmasnak ítélte az esperantó nyelv bevezetését az idegen forgalom megkönnyítése tekintetében is. Az egyes államok

Megállapított igazság ma már, hogy az Apolló Divatáruház Piac-utca 67. szám (Miklós-utca sarok) feltűnő olcsó áráival érte el népszerűségét. A tavaszi időnyre dus raktárt írti legválasztékosabb izlést kielégítő férfi- és női ruhakelmékből, s el y m o k, vásznak és zephirekből. Tekintse meg az üzlet kirakatait. Telefon sz. 784.

képviselőinek előadása során kitént, hogy már több nagy államban, így elsősorban Angolországban és Franciaországban a nagyobb kereskedelmi cégek bevezették az esperantó nyelv használatát ugy levelezési, mint reklámozás céljaira. Bár igen sok cégnél be van vezetve a francia és angol nyelven, általában u. n. világnyelveken való levelezés, abból a szempontból is kívánatos ennek megváltoztatása, mert az elhangzott felszólalások szerint ezek a levelek sokszor olyan elferdített, eltorzított kifejezéseket tartalmaznak, hogy azok a szöveget teszik érthetlenné s csak az illető nyelv tisztaságának elnyomására vezetnek. A kisebb államok is szívesen egyeznek bele az esperantó nyelvnek, mint nemzetközi érintkezési nyelvnek bevezetésébe, mert amellet könnyebben megérthetik saját nyelvüket, mintha valamely vezető állam nyelvét volna kénytelenek használni. A kamara felhívja az érdekeltségűveket az esperantó nyelvnek környü elajátíthatására és mindinkább terjedésére s ajánlja annak bevezetését, különösen azoknak a cégeknek akik külfölddel is levelezésben állanak.

Forradalom tört ki Bulgáriában

Páris, május 28. A Petit Parisien a következő londoni jelentést közli: Ide érkezett bukaresti távirat közli azt a hírt, hogy Bulgáriában forradalom tört ki. Noha a kormány csapatok ellenállást tanusítanak, a bolgár kor-

mány helyzete Szófiában kritikus. Azok a hírek, amelyek szerint Sztambulnszky miniszterelnök a macedon felkelés elől a főhadiszállásról menekülni volt kénytelen, ujra felbukkantak.

166 millió aranykoronát követel Magyarország a kisántantól

A „Debreczeni Független Ujság” bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, május 28. Diplomáciai körökből nyert értesítéseink szerint a magyar kormány visontköveteléseket támaszt a kisántanttal szemben. A magyar kormány igényt tart azokra az adóhátalékokra, amelyek 1915 november 1-én fennállottak és amelyeket az elszakított területeken a kisántant kormányai hajtottak be. Ezek az adóhátalékok 166 millió aranykoronát tesznek ki.

Ebből a magyar kormány 50 milliót Csehszlovákiától, 70 milliót Romániától, 45 milliót Jugoszláviától és körülbelül másfél milliót Fiumétől követel. Mivel az utóállamok mindeddig semmi hajlandóságot sem mutattak arra, hogy ezt az összeget Magyarországnak megfizessék, a magyar kormány legközelebb a lovatételei bizottság útján akarja követeléseit a kisántanttal szemben érvényesíteni.

Debreczeni gyorsírók sikere Miskolcson

A Gyakorló Gyorsírók Társasága vasárnap díszgyűlést tartott Miskolcson, amellyel kapcsolatban szépen sikerült országos gyorsíró-versenyt is rendeztek. A versenyen szép számmal vettek részt debreczeni gyorsírók is, akik elsőrangú eredményeket produkálva legjobb eredményeket érték el. A versenyzők között voltak a debreczeni női felső kereskedelmi iskola növendékei is, akik László Béla tanár és Török Ilona tanárnő vezetésével vettek részt a versenyen. A versenyen jelen volt Puky főispán, aki maga is aktív gyorsíró. Schack Béla, a felsőkereskedelmi iskolák főigazgatója és a többi illusztris megjelentek is melegen gratuláltak a debreczeni gyorsírók szép sikerének.

A verseny eredményei a következők: A 270-300 szótágos versenyen a 14 pályázó közül 6 elfogadható pályázat érkezett be. A többi pályázók is mind megítölték azt a mértéket, amely magas gyorsíró tudásukról tesz tanubizonyoságot. Az első győztes Székely András, a debreczeni Magyar Távirati Iroda fiókjának munkatársa. Áttételi idő egy óra 45perc. Második: Márkus Imre. Áttételi idő 2 óra. Harmadik: Bochus Kálmán hírlapíró. Áttételi idő 2 óra. Ezenfelül dicséretben részesült: Róbert Andor joghallgató, Rásó Gyula dr. hírlapíró és Gyurkó László hírlapíró.

COWERKO, BERBERRY, GYAPJUSZÖVETEK és nyári mosókelmék óriási választékban megtepo olcsón BIHARI ZSIGMOND POSZTÓÜZLETÉBEN PIAC U. 16. Alföldi Takarékpalota.

Kerületi tornaverseny Ismét a református gimnázium nyerte a zászlót A debreczeni tankerületi főigazgató felismerve a sport óriási nemzetnevelő hatását, a mult évi próbálgatások után az idén a kerületbe tartozó összes középfokú iskolák részére tornaversenyt rendezett, mely óriási erkölcsi sikerrel zárult. A tisztántali középiskolák ifjusága tegnap megmutatta ezrek előtt, hogy jó uton haladnak, azon az uton, amely a magyar jövő felé vezet. Pompás szabadgyakorlatok, rátermett atlétikai készség-gyönyörködteék a nézőket. Elbűvölő volt a mezőtúri leánygimnázium pompás ritmikus gyakorlata, amelyet a közönség tombolva ismételtetett meg. Résztetes eredmények: Leányok: 60 m. siktutás: I. Schmidt Anna (D) 2. Joba Sárka, 80 m. siktutás: Molnár Róza (D), 2. Somossy (D). Girardi és gyermek SZALMA KALAPOK nagy választékban FRANK IMRENEL, Piac utca 43.

Szőnyeg, függöny, ágyterítő és lópokrót a legolcsóbban beszerezhet HORN ÉS ERDÉLYI CÉGNÉL Debreczen, Kossuth-utca 19. szám.

Lipcsei Szőrmeház! Javitást, alakítást, szőrmefestést vállalok Kohn Sándor szőrcsemster Nyil-utca 139. szám, az Arpád-téri villamos megállónál. lipcsei módszerre. Női bárAnybör bekecskek készülnék a legújabb divat szerint.

Magasugrás: 1. Goldstein Jolán (L. K.) 117 cm. 2. Novák Ananka (L. K.) 114 cm. 3. Kulcsár Margit (L. K.) 114 cm. Staféta: 1. Debreczeni leánykereskedelmi, 2. Dóczy leányintézet a) csapata. 3. Dóczy b) csapat. Fiúk, 100 méter: 1. Vietorisz István (Ny. g.) 12,2 mp. 2. Péter János (R), 3 Varga (D. f.). 400 méter: 1. Fedor László (Ny. g.) 57,4 mp. 2. Barcsay Kálmán (D. f.) 58,2 mp. 3. Padrali Sándor (Böszörmény). Súlydobás: 1. Stolp Egon (D. f.) 10,47 m. 2. Baik Imre (R.) 10,26 m. 3. Király Sándor (M) 10,04 m. Magasugrás: 1. Teszler József (D. f.) 156 cm. 2. János Márton (D. f.) 154 cm. 3. Stolp Egon (D. f.) 154 cm. Távolugrás: 1. Péter János (R) 578 cm. 2. Stolp Egon (D. f.) 576 cm. 3. B. Tóth Antal (M.) 540 cm. Kötélhuzás: 1. Tanítóképző. 2. Ref. főgimnázium. Korlát: 1. Z. Szabó László (D. f.) 30 p. 2. Szabó Lajos (D. f.) 27 p. 3. Bukovinszky Zoltán (L.) 27 p. Nyújtó: 1. János Zoltán (D. f.) 29 és fél p. 2. János Márton (D. f.) 26 és fél p. 3. Nagy Mihály 26 és fél p. 4x100 méteres staféta: 1. Nyiregyházi ev. főgimn. 51,4 mp. 2. Debreczeni ref. főgimn. 52 mp. 3. Kisvárdal főgimnázium 52,4 mp. Végeredmény: 1. Debr. ref. főgimn. 53 pont. 2. Nyiregyházi főgimn. 13 pont. 3. Állami főreáliskola 13 pont. 4. Ref. tanítóképző 12 pont. 5. H.-bőszörm. főgimn. 10 pont. 6. Mezőtúri főgimn. 9 pont.

Rákosi-ünnep Rákosi Jenő szülőhelyén

Acsád, május 27. Fényes ünnepség folyt le vasárnap délelőtt Acsád vas megyei községben Rákosi Jenő szülőfalujában. Emlékkövel jelölték meg azt a házat, amelyben Rákosi született. Az ünnepély védnöki tisztét Acsád földesura dr. Pető Ernő és neje Szegedy Cinná volt palotahölgy töltötte be. Budapestről gróf Apponyi Albert és báró Szerényi József nagyszámú előkelőség társaságában már az előző nap megérkezett. Rákosi Jenő, az ünnepelt, szombat délután érkezett meg. Az állomáson azöcsögében Török Mihály plébános üdvözölte. Rákosi Jenő megható szavakban köszönte meg az üdvözlést. A Szegedy-kastélyban Rákosi tiszteletére este díszvacsora volt. Az ünnepség vasárnap reggel misével kezdődött, amelyen a falu egész népe részt vett. 10 órakor kezdődött az ünnepség, amelyet a dunántúli köznevelődési egyesület rendezett. Az ünnepély főszónoka Apponyi Albert gróf volt, akinek beszéde számai nem akaró lelkesedést váltott ki. Majd Tárnay Ferenc főispán szólalt fel, aki tolmácsolta Vasvármegye közönségének háláját Rákosi Jenő iránt, azért a nemzeti munkáért, amelyet Rákosi Jenő egy életen át folytatott. Ezután a különböző társadalmi egyesületek és a Tudományos Akadémia képviselői szólaltak fel. Többek között Szász Károly és Márkus Miksa tolmácsolták hódolatukat és szeretet-érzésüket Rákosi iránt. Ez elhangzott beszédekre Rákosi Jenő meghatottan válaszolt. Az ünnepség a Himmusz elneveléssel ért véget.

Az ötvenezres bankó

Juliusban kerül forgalomba Budapest, május 27. Az ötvenezres bankjegyek forgalombahozataláról és készítéséről Popovics Sándor, a jegyintézet kormányzója a következőket jelentette ki: — Ertesülésünk szerint az 50,000 koronások készítése már meglehetősen előrehaladott stádiumban van, sőt már minden bizomnyal nyomtatók is ezeket a bankjegyeket, úgyhogy július elején már itthon lesznek Magyarországon és akkor forgalomba is kerülnek. — A közönség körében forgalomban vannak oly hírek is, hogy százezer koronás címletű bankjegyek is készülnék Svájcban. Erre vonatkozóan bátran kijelenthetem, hogy mindez mero kitalálás és kombináció. Nemcsak hogy nem nyomunk ilyen címleteket, de még csak tervbe sem vettük, hogy 50,000 koronásnál nagyobb pénze-

gyeket készítsünk. Természetes tehát, hogy szó sem lehet ilyen bankjegyek nyomásáról.

A bankjegyforgalom lebonyolítása szabályszerűen szinte automatikusan történik. Bankjegyre nemcsak azért van szükség, mert bizonyos mértékig az igények kielégítése folytán a bankjegyforgalomban emelkedés látható, hanem azért is, mert a bankjegy kopik, sőt romlik. Különösen nálunk Magyarországon rosszul kezeli a közönség a bankjegyeket, mert igen nagy mértékben kell kicsereálni azokat kopás, szakadás és használhatatlanság miatt.

Quod scdam történt azonban, hogy semmiféle hiány ne álljon elő a forgalom lebonyolításában, úgy hogy ebben a tekintetben a közönségnek semmi oka sincs az aggodalomra.

== HIREK ==

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
politikai napilap.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
RÖMER RICHÁRD

Kiadó:
HEGEDŰS és SANDOR
irodalmi és nyomdai r.-t.

Előfizetési ár: Egy óra 800 kor.
Ennél hosszabb időre előfizetés nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34.
Telefon 10-20.
Éjjel Piac utca 49.
Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac-utca 49.
Telefon 18.

— Nem enyhül a hőség. A meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban az Alföldön szörvényszerűen még kevés eső esett. A hőmérséklet is keveset sülyedt. — Időprognózis: Helyenként zivatarok várhatók lényeges hőváltás nélkül.

— A városi tanács köszönete a tornaversenyért. A városi tanács mai ülésén Zöld József tanácsnok, aki egyébként izig-veig sportember, referált a tegnapi kitűnően sikerült kerületi középiskolai tornaversenyéről. Rámutatott arra, hogy a verseny gyakorlati sportértékét tekintve is kitűnően sikerült, de még emel is jóval többre becsül a verseny propagatív és demonstratív hatását. A város közönsége és az ifjuság szinte osztatlanul érdeklődött a verseny iránt és a verseny emlékezte hónapokig élni fog. A versenyen mintegy 6000 főnyi rekord közönség jelent meg, kár, hogy többet már nem lehetett elhelyezni, pedig az érdeklődés hihetetlenül nagy volt. Különös örömmel emlékezett meg a lányok kiváló sportszerepléséről, amely méltó bizonyítéka volt annak, hogy a lányok is tudnak sportbelileg értékeset produkálni. A nagy közönség el is várja, hogy a lányok sportolása a jövőben se lankadjon, természetesen megfelelő keretek között. Javasolta Zöld tanácsnok, hogy a verseny létrehozásáért és megrendezéséért fejezze ki a tanács köszönetét Ady Lajos tankerületi főigazgatónak és a verseny rendezőségének. A tanács Zöld József tanácsnok előterjesztését egyhangúlag magáévá tette.

— A Máv. deficitje. Budapestről jelentik: A m. kir. államvasutak üzleti eredményei az 1922-23. költségvetési év első tíz hónapjában azaz 1922. július hó 1-től 1923. április hó végéig terjedő időszakban a következők voltak: Kiadás összesen 34 milliárd 501 millió 2000 korona. Ezenkívül a fuvardíjakból és menetdíjakból foglalt adó címen befolyt 6 milliárd 966 millió 617 ezer korona. Eszerint az államkincstár bevételei az államvasutakkal kapcsolatban a költségvetési év első tíz hónapjában mintegy 29 és fél milliárdot értek el, a mintegy 34 és fél milliárdot kitevő kiadásokkal szemben. Ami a beruházásokat illeti, a szóban forgó tíz hónap alatt a beruházások összege 4 milliárd 418 millió és 245 ezer koronát tettek ki, amely összeg a pénzügyet központból 30 év alatt részletekben visszafizetendő kölcsönből fedeztetett.

— Az izr. növegyet közgyűlése. A deb. izr. növegyet közgyűlése, hogy folyó évi május hó 31-én, esztendőkoron délután 4 órakor az izr. hitközség tanácsstermében (József kir. herceg-utca 26.) tartja meg az idei

Ujból drágul a villamos Huszonöt százalékos emelést kér a Helyivásut

Alig egy pár hete még, hogy a Helyivásut kérelmére a város megengedte a villamosok 60, illetve 40 koronára való emelését. Az emelést már akkor nagyon nehezen fogadta a közönség, hiszen a középustály már ezt a viteldíjat sem bírja el és gyalog megy mindenüvé — és ha rászánja magát, a portengeren át a még porosabb Nagyerdőre. Az emelés még alig ment át a közudatba, a Helyivásut igazgatósága újabb emelési beadvánnyal fordult a városhoz.

A beadványban a Helyivásut igazgatósága hivatkozik a szénárak és az ezzel járó áramár emelkedésére és az viteldíjaknak 25 százalékos emelését kérte; ami 80 koronás vonal és átszálló, valamint 60 koronás szakaszjegyek felelne meg. A város és a Helyivásut megbízottai között meg is indultak a vonatkozó tárgyalások,

de eddig még minden eredmény nélkül. A város megbízottai ugyanis ilyen mérvű emelésre nem akarnak semmi-évtre sem beleegyezni, tekintve, hogy a nyári időben a közönség jobban igénybeveszi a villamost és a Helyivásut is jobban megtalálja a számítását. Az eddigi tárgyalásokon a város megbízottai mindössze 12,5 százalékos emelést voltak hajlandók akceptálni, ami 70 koronás vonal és átszálló, továbbá 50 koronás szakaszjegyek felelne meg. A Helyivásut megbízottai viszont ragaszkodnak a 25 százalékos emeléshez, így a tárgyalások tovább folytatódnak. Akármilyen megállapodás jön is végül létre, újabb súlyos terhet fog jelenteni a nagyközönségre, amely már így sem tudja elviselni a mindjobban fokozódó drágaság szédületes iramát.

rendes közgyűlést. Minekután külön meghívókat nem bocsátanak ki, a vezetőség ezton kéri a tagokat, tekintettel a rendkívül fontos tárgysorozatra, szíveskedniük minél számszerűbben megjelenni.

— A győri gépgyár nem akarja szállítani a tüzoltó autókat. A győri vagon- és gépgyár a múlt esztendőben ajánlatot tett a városnak két autófeszkendő eladására, amire a város fel is hatalmazta a tüzoltó főparancsnokot, hogy az autószerkezet vegye meg 1.800.000 koronáért. A gyár akkoriban reklám céljából tette ezt az ajánlatot, most azonban huzódzik az autók leszállításától és a mai értékben követeli az autók árát, de még így is újabb két hónapi haladékot kér a szállításra. A városi tanács mai ülésén kimondotta, hogy az autófeszkendők leszállításához, amelyekre a tüzoltóságnak feltétlenül szüksége van, ragaszkodik és nem hajlandó semmiféle valorizációs átszámításra. Amennyiben a gyár nem hajlandó az autókat leszállítani, úgy a város más cégnél fogja az autófeszkendőket a győri vagon- és gépgyár terhére és költségére beszerezni.

— A Műpártoló Egyesület kiállításai. Szoboszlóban rendezte meg az Egyesület harmadik vándorkiállítását nagy anyagi és erkölcsi sikerrel. Négy nap alatt állandó érdeklődés mellett 25 festményt vásároltak meg. A kiállítás nagy sikere főként a polgármester megértésének és Rakottyai raiztanár nagy agilitásának köszönhető. Rögtön a kiállítás után nyitja meg a Műpártoló Egyesület Debreczenben a tavaszi tárlatát, i. hó 31-én Urmaján a kollégium dísztermében. A városi háza közgyűléstermét a legnagyobb jóakarattal mellett sem bocsáthatta rendelkezésre a Tanács ezidőben. A kiállítás nivóitát biztosítja, hogy a beküldött műtárgyak zsűrizve lesznek.

— Szülői értekezlet. Gyermeküket szerető szülőket szeretettel hívjuk a református egyház tanácsstermében Egyház-tér 17. szám alá i. hó 30-án szerdán este 6 órakor kezdődő szülői értekezletre. Vasárnap iskolai vezetősége.

— Eljegyzés. Klein Albert Nagyváradi és Grünfeld Hanna Debreczen jegyesek.

— Vaklárma. Hétfőn este fél 8 órakor a királyi ítélőtábla elnökének a titkára telefonon jelentette a tüzoltóknak, hogy az első emeleten két szoba tele van füsttel. A tüzoltók dr. Roncsik Jenő főparancsnok vezetésével azonnal kivonultak a helyszínre, ahol megállapították, hogy a délután folyamán a második emeleten lakó egyik tisztviselő konyhájában tüzet raktak és a füst padlózaton keresztül leszivárgott az első emeleti helyiségekbe.

— Dr. Balázs Bertalan síremléke. Vasárnap délelőtt avatták föl dr. Balázs Bertalan ügvednek, az izr. iskolaszék egykori elnökének síremlékét. Az ünnepélyes avatáson dr. Schlesinger Sámuel főrabbi mondott beszédet, a megjelentek sorában a rokonságon kívül ott láttuk dr. Feier Ferenc hitközségi elnököt, dr. Brunner Lajos iskolaszéki elnököt, dr. Kardos Albert gimn. igazgatót, a zsidó leánypolgári iskola és elemi iskola tanstületét és másokat.

— Nem rakja ki a Vas- és Rézbutorgyár a fiasori padokat. Beszámolt nemrégiben a Debreczeni Független Ujság arról, hogy a város alhérbéltbe adta ki a fiasori padok kezelését Irma Béla-nak, a városi hirdetés vállalat vezetőjének. Ezt a határozatot a Vas- és Rézbutorgyár sérelmesnek tartotta magára nézve és felbontottnak tekintette a várossal kötött szerződését és bejelentette, hogy a szerződésben kikötött újabb padokat nem készíti el. Bejelentette azonban a gyár, hogy miután a közönséget nem akarja megfosztani a megszokott kényelmétől, hajlandó a múlt esztendőben elkészített padokat a városnak darabonként 21.000 koronás árbán átengedni. A városi tanács mai ülésén foglalkozott a régen huzódó padüggyel és elhatározta, hogy ragaszkodik a kötött szerződéshez és az iratokat további elintézés végett átteszi a tisztifőügyészhez.

— Tóth János-ünnep a Nemzeti Színházban. Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház tudvalevően pénteken június 1-én díszelőadással ünnepli meg Tóth János születésének századik évfordulóját. Az ünnepség bevezetésül a Nemzeti Színház tagjai délelőtt 10 órakor testületileg felkeresik a nagy művész sírját a Kerepesi-úti temetőben. A díszelőadás, Tóth Lászlónak, a művész unokájának nagyszerű egyfelvonásosa, a „Márcia”, utána pedig a „Tartuffe” kerül színre. Tóth egykori híres szerepe, amelyet most először játszik Pethes.

— Szülői értekezlet. A református főgimnázium tanári kara holnap, azaz május 30-án délután 5 órakor az intézet tornatermében szülői értekezletet tart, melyre a főgimnáziumban tanuló növendékek szüleit és az érdeklődő közönséget tisztelettel és szeretettel meghívja. Az értekezleten az iskolás és szülői házat, szülőket és tanárokat közösen érdeklő nagyközönségre erkölcsi és paedagogiai kérdések kerülnek szónyegre, melyeknek kölesönös, jóakaratu megbeszélésére égető szükség van. Épen azért az intézet tanári kara reméli, hogy a gyermekek erkölcsi és lelki fejlődését gondosan munkáló szülők nagy számban fognak az érdekes és tanulságos értekezleten résztvenni. Az értekezlet tárgyait rövid előadások vezetik be (előadók: dr. Szeremley Béla és dr. Bessenyei Lajos), melyek után következik az eszmecsere.

— Néhai iii. Kiss Ferenc emlékalapítványára újabban Földesről adakoztak: Földesi ref. egyház 1000 K, Kiss József 3000 K, Domokos Géza 1000 K, Tisza István 1000 K, Szölösi Gábor 1000 K, Rác Lajos 200 K, Nagy István 400 korona, összesen 7600 korona. Ezen adományokkal az alapítvány összege 89002 koronára emelkedett. Az adakozóknak ezton is hálás köszönetet fejezi ki a debreceni református főgimnázium igazgatósága.

— Pöstyén-fürdő vándorlómás. Figyelmeztetjük azon fürdővendégeket, akik kurahasznaulat céljából utaznak Pöstyénbe, hogy nagy podgyászk nem a határállomás, hanem Pöstyén-fürdő állomásán lesz felulvizsgálva. Emel fogva ajánlatos, hogy nagy podgyászkukat a magyar vámvizsgálat után plombáltassák és egyenesen Pöstyénbe adák fel. A pöstyéni viszonyok felől részletes tájékoztatást nyújt és vizumot szerez szabarendestel közvetít: „Csedók” menctjegyiroda, Budapest, IV., Vigadó-tér 1. (Videkiek mellékeltének orvosi bizonyítványt).

— Osvát Ernő ünneplése. Budapestről jelentik: Impozáns keretben, a külső és z. erkölcsi siker minden jegyében zajlott le tegnap délután Osvát Ernő ünneplése a Vigaszínházban. A közönség a kánikulai hőségben is zsufolyhatatlan lelkesedéssel rendezte egyik ovációt a másik után a modern magyar irodalmi mozgalmak egyik legérdemesebb vezéralakjának, aki a tegnapi nappal munkája huszonötésztendősi jubileumához érkezett el. A prologist Jászai Mari nemes páthosza fűttötte át, a költők felolvasott verseit Gombaszögi Frida, Varsányi Irén és Odry Árpád esilógó és tökéletes művészi hármasa hozta még közelebb a közönség szívéhez. Maguk a költők is felolvastak, közben-közben, élükön Babits Mihállyal és Kosztolányi Dezsővel, azután pedig Moricz Zsigmond, Fenyő Miksa, Nagy E. üre, Schöpilin Aladár mőndiak meleg társal fogadott visszaemlékezéseket Osvát szerkesztői és emberi kiválóágairól. Molnár Ferenc elűs és kedves „tanulmányait” olvas-át fel ezután Osvát Ernő pályájáról. A zenei részt Bartók Béla, Basilides Mária és Kállimán Oszkár művészeite tette magas színvonalúvá. Osvát Ernő ünneplése este a Royalban bankett folytatta, a melyben Heltai Jenő főnök és szellemi tőszjtát a felköszöntök hosszú sora követte a hajnali órákig.

MEGNYILT A BÓDOGH-féle KIOSZK!
Legfinomabb fagylat, jegeskáv, tejszín, habos csokoládé, tejeskáv kapható.
Szolid árak!

MAKULATURA PAPIRT
kiseleztezt üzleti könyveket, levelezést, ujságot kisebb-nagyobb tételekben igen magas áron vásárolunk. Telefonhívásra házhoz megyünk.
Telefon 14-86 ALFÖLDI PAPIR Hunyadi-u. 14

UJ GÉPJAVITÓ MŰHELY!
Van szerencsém értesíteni, hogy a volt Vértesy Testvérek cégtől megváltam és **MIKLÓS-UTCA 53. SZÁM ALATT** újonnan berendezett gépjavitó műhelyt nyitottam, ahol mindenféle gépjavitást, vaseszterga munkát és autogén hegesztést vállallok. — Szíves pártfogást továbbra is kérve **Vértesy János,** a volt Vértesy Testvérek cég beltagja. — — —

— **Eljegyzés.** Tapfer Herman (Ör), Blau Szerén (Debreczen) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Irodalmi pályázat.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara „Az Alföld jövője” címen irodalmi pályázatot hirdet. A pályázat célja azon módzatok, irányelvek és eszközök megállapítása, melyek legalkalmasabb az Alföld mezőgazdaságának, iparának és kereskedelmének fejlesztésére, különös súly fektetendő azon ipari és kereskedelmi ágazatok kérdéseire, melyek az Alföld természeti viszonyai által adva vannak. A pályamunkák terjedelme 3-4 nyomtatott iv lehet. A pályamunkák idegen kézzel vagy gépirással lemosolva, a szerző revét tartalmazó leigés levél kíséretében november hó 1-ig nyújtandók be a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál. A bíráló bizottság kiküldéséről a kereskedelmi és iparkamara elnöksége intézkedik. A legjobbnak talált pályamunka díja 50.000 korona, mely október hó második felének buzaértékére átszámítva fog a pályanyertes mű szerzőjének kifizetetté. A pályanyertes munka a szerző tulajdona marad, esetleg a szegedi kamara módot fog keresni megfelelő módzatok mellett való kiadására. A kamara felhívja érdekeltjeit figyelmét a pályázati hirdetményre s figyelmébe ajánlja a pályázni kívánóknak, hogy pályázataikat az előírt módon és meghatározott időig a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál nyújtsák be.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének** debreczeni csoportjait értesíti tagjait, hogy a Központi Szövetség június 1-től a segélyeket és tagjárulékokat felemelte. Felhívjuk tagjainkat, hogy hátralékaikat kedd, szerda és csütörtök este 6 és 8 óra között egyesületi helyiségünkben Simonffy-u. 6. sz. (saítai épületükben) rendezzék. Mivel június 1-én már a hátralékok 50 százalékkal magasabb alapon rendezhetők. Ker. Alk. Orsz. Szöv. debreczeni csoport.

— **A festőszakosztály** e hó 29-én, kedden este 7 órakor több igen fontos ügyben ülést tart az Ipartestület tanácstermében, mely ülésre a tagok követségien megjelenését kéri az Ipartestület.

— **Tűkőgyártás, üvegcsiszolás, rég tükörök ujja öntése, üvegtárgyak díszítése** Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Szív-utca 15-14. Telefon 356.

— **Gyöngyök, ruhadíszek, csipkék, szallagok** legnagyobb választékban Benyáts Emil főtéri üzletében.

— **Ékszeretek** legmagasabb ár mellett vesz Weisz Mihály és Társa, Hatvan-utca 1. Püspöki palota.

— **Molykár ellen** beraktározás. A Magyarországi budapesti szücsipar szakosztály, valamint a debreczeni is 1923 március 24-én tartott szakosztályi ülésen hozott határozatával az 1923-ra leraktározott szücs- és szörmeárak nyári ápolása a következő árengység mellett lett megállapítva mely minden egyes szücsmesterre kötelező: Férfi városi bunda, utazó bunda, női bunda ápolása darabonként 2000 korona, rövid kabát, férfi vagy női szörmevel 1500 korona, szörme nélkül 1000 korona, női szörme garnitúra, gallér és muff 1500, sapka, kabát, muff, lábkosár 500 korona darabonként, kocsilábatkaró szörmevel 3000 korona. Az ápolási díjak a beraktározásnál előírt izetendők. A debreczeni szücsipari szakosztály nevében: Végh Gyula elnök, Nagy József jegyző, Klonda László, Kóváry és Altman, Adler Jenő.

— **Nyári utmutató** megjelent, kapható Hegedűs és Sándor könyvkiadó részvénytársaságnál.

Mint a bomba,
egy hat a drágaságban a hlr, hogy az
Arany Bika
divatházban
nagyon olcsó áron
vásárolhat. Női- és
férfi divatcikkek, kosztüm- és ruhaszövetek,
zephírek, selymek,
vásznak, grenadinok
dus választékban.
Telefon szám: 765.

— **Sodrony ágybetét** legjobb minőségét készíti Neumann, Péterfia 19.
— **Vízvezetési és bádógosmunkát** Fülöp, Csapó-utca 3. Telefon 917.

— **Molykár ellen** szörmek megóvását felelősséggel vállal Klonda szücsiparkamara, telefon 14-25.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
Egész héten „Bajadér”.

Mozgósínházak
Víg-színház
Víg-színházban két sláger: **Legyőzzük a világot** és **Nagy Mágnes** (Úr és szolgáló főszereplőjével) utóliára.

Pénteken: Papa kedvence? A harmadik híres Coogan-film!

Apolló
Kacagó-vig-est ma utóliára az Apollóban.

Aki kettőt szeret. Oktáv Feuillet „A halott” című világhírű regénye német Franceska Bertini főszerkesztésével holnap az Apollóban, csak 16 éven felültek nézhetik.

SPORT

Hajdu-Szabolcs 3:2

Hajdu válogatott csapatának, mely Keletet reprezentálja, nagy szüksége volt a tegnapi győzelemre, mert ha ezt az alkalmat is elszalasztották volna, vége-hossza nem lett volna a vészolvaszatoknak. Pedig egy esep hűjján mult, hogy nem győzött Hajdu, aminek speciális kísérő körülmények az okai. A nyíregyházi „gymaskutya”-pályán, a bokáig érő fű és telek-nélküliség voltak azok az alapvető dolgok, amelyek miatt rosszabb szüben túnt fel Hajdu legénysége. A csatársorunk ugyan szépen dolgozott, a halisor két embere is kifogástalan volt, a hátvédek és a kapus sorra csináltak helyrehozhatatlan hibákat. Szabolcsnak szerencséje is volt, mind-ezek mellett Hajdu csapata egészen véve nem elégtett ki.

A csapatot Debreczenből több száz főnyi érdeklődő kísérte át, akik a válogatott legénység egy részével kísécsztve, nem a legfőbbben viselkedtek a vonaton, ami a komolyabb elemeknél nagy visszataszítást szült. Hajdu góljait Szolárszky I. és Wampetich (2) lőtték, míg Szabolcs mindkét gólját a pompásan játszó Guttmann rúgta.

Az MTK bajnok. A budapesti elsőosztályú bajnokság sorsa tegnap dönt el az FTC-UTE meccsen. Heves küzdelem keretében csaptak össze az ellenfelek és bár az UTE erősen ambicionálta a győzelmet, a jobb FTC osztozkodásra kényszerítette. Az eredmény következtében az MTK egy ponttal nyeri az bajnokságot.

Shakosztályi ülés. A DTE futballszakosztályja kedden este fél 9 órakor a Gambrianus különtermében ülést tart. — Délután az első, második és ifjúsági csapatok nagy tréninget tartanak.

Felhívás. Felkérem a DMTK I. és ifjúsági csapatainak játékosait, hogy tekintettel a csütörtöki és vasárnapi mérkőzésekre, kedden tréningre teljes számban jelenjenek meg. Csapatintéző.

A DKASE I. Ib és ifjúsági csapata kedden délután fél 5 órakor tréninget tart. Este 8 órakor szakosztályi ülés a Royal-kávéházban, Targy: Csütörtöki kisvárdai hainoki mérkőzés. — Az old-boy I szerdán 6 órakor fontos tréninget tart az Újgőz-téri pályán. Főtitkár.

Dr. REX-féle PIPERESZAPPANOK
legjobb, legolcsóbbak!
Kapható drogueriákban és illatszertárakban.
TAVASZI RUHÁKAT
RIFOGÁSTALANUL. **FEST, TISZTIT,**
GALLÉRT ES KEZELŐT HÓFEHÉRRE MOS
HRABÉCZY ZOLTÁN
— SZÉCHENYI-UTCA 18. SZÁM. —

KÖZGAZDASÁG

Budapesti tőzsde
Zürichi zárlat: 10 és egynegyed
Budapest, május 28.

Értéktőzsde. A tőzsde fekete táblán kifüggesztették a júniusi tőzsdénaptárt, amely szerint júniusban 16 tőzsdénap lesz. A tőzsdéidő folyamán barátságos volt a hangulat. Arak:

Bankok: Angol-Magyar bank 6700-7100, Hazai 10900-11600, Hermetas 2650-800, Magyar Hitel 47750-9250, Jelzálog 4100-5000, Leszámitoló 5625-700, Osztr. Hitel 14500-950, Keresked. 62-4000, Magy.-olasz 3625-700.

Takarékpénztárak: Belvárosi 4460-600, Altalános 13-200, Hazai 75-80000.

Malmok: Borsod-Miskolci 20-3000, Concordia 12750-950, Budapesti 50-7000, Gizella 9400-10600, Hungária 29-33000, Viktória 37-9000.

Bányák és téglagyárak: Beocsim 140-7500, Kohó 111-14000, Drasche 40-2000, Magnesit 295000, Alt. Kőszén 361-7000, Salgó 110-13000, Urinkányi 212500-21500.

Nyomdák: Athenaeum 29-31000, Révai 9-10000.

Vasművek és géngyárak: Kőbány 12-4000, Ganz-Dan. 2475000, Ganz-Vill. 275-305000, Láng 42-4500, Lip-ták 4490-5200, Magy. acél 66-71500, Rima 27200-8250, Schlick 28500-32500, Wörner 8200-9500, Kistarcsai 16250-7250.

Külföldi vállalatok: Gschwindt 62-6000, Baróti 5200-300, Bóni 20-2000, Chimoin 13800-5000, Egyesült izzó 85500-8000, Textil 4650-51000, Papír 10450, Spódium 35-7000, Flora 27500-9000, Fővárosi sör 7500-800, Karton 43-5000, Királyvár 13750-4000, Klotild 18-9000, Krausz szesz 24-6000, Polgári sör 45-50000, Magyar pamutgyár 58-71000, Magyar Cukor 455-65000, Lámpa 38-9900, Ostermöl 68500-3000, Gimmí 31-2750, Szikra 18500-9500, Stummer 281-5000, Telefun 34-7500, Mezőcukor 66500-70000.

Faipari vállalatok: Hazai 19500-21000, Egyes. fa 2400-3500, Lignin (hitejta) 19700-4500, Magyar Erdő 1950-2350, Nasic 264-74000, Lichtig 2700-3200, Orsz. fa 65500-7000.

Közlekedési vállalatok: Adria 93-5500, Atlantika 17500-8250, Közúti 10000-700, Városi 14-5000, Déliavasut 16500-7000, Levante 126-30060, Nova 34-6000, Államvasut 93500-5500, Tröszt 23-4500.

Az utótőzsdén a prolongációs napra való tekintettel élénk üzlet volt. A prolongációkat 4-6 százalékos alapon simán bonyolították le. A heti pénzt emelkedő áron 3 és egynegyed százalékkal mellett hőszégesen kínálták. Magyar Hitel 51500, Osztrák Hitel 15600, prompt 14700, Kőszén 372000, Salgó 112000, Államvasut 98000, Budapesti Bőzmalom 59000, Hungária 30500, prompt 29500, Viktória 39000, prompt 38000, Borsod-Miskolci 22000.

LEGNAGYOBB KALAP
VÁLASZTEK.
OLCSÓ ÁRAK.
Herman és Friedmann
Piac-utca 10.
Bikával szemben.

Két órakor a tőzsde továbbra is tartotta egyes papirokkal szemben az élénkséget. Salgó 112000, Gschwindt 71000, Államvasut 98000, Budapesti Bőzmalom 57-59000. — Félhárom órakor még mindig élénk volt a forgalom. Pamut 66-67000, Lichtig 3600, Hazai fa 22250, Orsz. fa 69500, Tröszt 25000.

Zürichi zárlat
Zürich, máj. 28. (Zárlat.) Berlin 99, Hollandia 217 és egynegyed, Newyork 554 és háromnegyed, London 2567 és fél, Páris 3680, Milánó 2657 és fél, Prága 1655 és fél, Budapest 10 és egynegyed, Belgrád 585, Varso 106, Bécs 78 és egynegyed.

Terménytőzsde
A mai terménytőzsdén gabonában az irányzat egy kissé ellanyhult. Az árák 250-500 koronával alacsonyab-bak. Tengeri tartott, zab szilárdabb. Egyebekben az irányzat változatlan. Hivatalos árák: Buza 76 kilós úszavidéki 26250-500, egyéb 2000-250, 78 kilós úszavidéki 26500-700, egyéb 26250-26500, rozs 17550-8000, tak. árpa 15000-15500, sorárpa 16500-17500, zab 18500-9000, tengeri 16500-17000, korpá 7500-600.

A devizaközpont
Hivatalos árfolyamai
Valuták

Valuta	Vétel	Eladás
Napoleon	18900.—	—
Hollandi forint	2037.—	2097.—
Angol font	24150.—	24750.—
Márka	0.870	0.990
Lira	250.—	260.—
Francia frank	350.—	360.—
Szokol	156.—	162.—
Svájci frank	945.—	975.—
Lei	29.—	31.—
Osztrák korona	0.074	0.077
Dollár	5230.—	5380.—
Lengyel márka	0.10	0.112
Dinár	55.—	57.—

Devizák

Amsterdam	2037.—	2097.—
London	24130.—	24730.—
Belgrád	55.—	57.—
Berlin	0.820	0.940
Italia	250.—	260.—
Páris	345.—	355.—
Prága	156.—	162.—
Zürich	940.—	970.—
Bécs	0.074	0.077
Newyork	5220.—	5370.—
Varso	0.10	0.112
Bukarest	28.50	30.50

Központi Éléstár
Miklós-utca 2. sz.
(Apolló mozgóval szemben.)
Kapható jutányos áron minden-nemű házi élelmény, buza dara, korpá, bal, burgonya 25 és egyéb élelmiszerek.
Telefon szám 12-93.

Vidéki városban 30 év óta fennálló jömenetelű üzlethez 3-5 millióig **társat** keresek. Vas szakmabeli előnyben. Cím a kiadóban.

Szabadalmazott „Csepel” permotorok vörösrézből, legiobb gyártmányú, PLANET rendszerű, **lókápak,** könnyű **acélekék,** és kettős **acélboronák,** könnyű **vetőgépek,** páros **szénagyűjtők,** soru **szekérkerekek,** vasalati és **szekérkerekek,** gazdasági szekerek, szekérraklat-részek (mint szállagvák, kőrslátpak, akácküllők) legújnomabb kivitelű bőrfűtéses, **eredeti NEUSCHLOSZ** gyártmányú **Eszterházy kocsik.** Elsőrendű tölgyparketi és egyéb faaruk nagy választékban
Ráhrmer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.
A NEUSCHLOSZ-LICHTIG gyárak és a Pestszentlőrinczi parkettgyár vezérképviselője.
Telefon 962.

Az Első debreczeni mészhomok téglagyár Rt.
 Diószegi-uti gyártelepén szolid napi árban
 állandóan kapható kicsinyben és vagonlételekben

mészhomoktégla
 cementcserép, mész és mákcement.
 Telefon 10 09.

MEGHIVÓ.

A „Nádudvari Takarékpénztár-Részvénytársaság” 1923. évi június hó 10-én d. u. 4 órakor Nádudvaron az intézet helyiségében tartja XVII. évi rendes közgyűlését, melyre a l. részvényesek azon figyelemzetéssel hívatnak meg, hogy a közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az intézet pénztáránál letétbe helyezik. Az évi mérleg- és eredmény-számla a társaság üzleti helyiségében közszemlére ki van téve.

Az Igazgatóság.
 TÁRGYSOROZAT:

1922. évről felvett mérleg- és nyermény-számla, az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése.
- Határozathozatal ezen számlák és jelentések elfogadása és a nyereség felosztása tárgyában.
- A felmentvény megadása tárgyában határozat.
- Az igazgatósági napidíjak s a felügyelő-bizottsági tiszteletdíjak megállapítása az 1923. évre.
- Igazgatóság külön javaslata a már felemelt 500.000 K alaptőke újabb felemelése tárgyában.
- Indítványok.

Ezüstpénztár drágán veszek. Timár-u. 11. Iroda.

Liszt-ésterményraktár Király-u. 4.
 Pékek és fűszerek, valamint magánosok legfőbb forrása.
 Tulajdonos: Friedmann László.

SZEPLŐ, PATTANÁS és BŐRBÁNTALMAK ELLEN
 használjon
KORZÓ „ÉVA” ARCKENŐCSÖT ÉS SZAPPANT!
 PIPERE SZAPPANOK ÉS MINDENFELE ILLATSZEREK
 legolcsóbban beszerezhetők a
KORZÓ DROGUERIÁBAN, PIAC-UTCA 42.

Mentőszekrény Schön Sándor
 kezelt, kötszer és orvosi műszerek tárolására
 Debreczen, Piac-u. 14. Csapó-utca sarok.
 csöplőgépek vagy gyári üzemek részére minden kivételben

Épületfa, deszka, léc,
 kárpitos fedőlemez és mindennemű építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők
Burger és Weinberger fatelepén,
 Szoboszlai-ut 1. Telefon 11-82.
 Száraz tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.

TURUL
CIPŐGYÁR B.T.
DEBRECZEN,
FERENCZ JÓZSEF-UT 58.

Saját érdekében tekintse meg **kirakatainkat.**

Cipőink
 olcsók, tetszetősek, megbízhatók!

ház eladó Timár-u. 11. Telefon 10-92.

DEBRECZENI MECHANIKAI FEHÉRNEMŰ VÁLLALAT
 SZÉCHENYI-UTCA 30.
 Vállal fehérműkészítést hozott anyagból is.

Zander-féle és vizgyógyintézetemben
 az órák beosztásai:
 Férfiak: d. e. 7-10 óráig, d. u. 5-1,8 óráig.
 Nők: d. e. 10-1 óráig, d. u. 2-5 óráig
 látogathatják az intézetet.
 Vízkurák, iszap-, szénasavfürdők, Zander-féle és svéd gyógytorna.
 Tisztelettel
Dr. Szász Adolf
 orvos, tulajdonos.

SZÁRAZ TŰZIFA
 felaprítva és hasábban — valamint
KÖSZÉN
 hazaszállítva megrendelhető
Fabehozatali és Kereskedelmi R.T.
 telepein
Homokkert
 Csapó-utca és Kőzraktár között.
 Telefon 13-96.
Pesti-u. 2.
 Telefon 13-25.

Mész darabos
 és oltott, portland-cement, minden építkezési anyag legolcsóbban beszerezhető Singer Lajos Hatvan-utca 71. Telefon 746

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 100 korona, minden további 10 kor. Vasár- és ünnepeken 10 szög 150 korona, minden további 15 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL
Aranyat,
 ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat legmagasabb árban vesz.
Braun Mór
 ékszerész, Piac-u. 31.
 Mihalovits gyógyszer-tára mellett.

ELADÁS
Kalaplakkot
 vegyes Stern festéküzletében, kiváló minőségűt, legolcsóbban Piac-utca 10. Bikával szemben.

Hálóok,
 ebédlok, hecsere, matrac, nyugágy, gyermekkocsik, kertli garnitúrák legolcsóbban beszerezhetők Fenyvesnél, Piac-utca 37.

Portlandcement
 kavics, slukatur nád, kátránypapír kapható a Debreczeni Műgyárnál

KASZÁK VILLÁK
BESZLER és DÁVID
 VASKERESKEDÉSÉBEN,
 PIAC-UTCA 7. SZ.
 KOSSUTH-SZOBOR MELLETT

Száraz tűzifát
 vagonlételekben, hasábban és aprított állapotban, valamint faszénét és kőszénét legolcsóbban szállít Grünfeld, Csapó-utca 16. — Telefon 982.

Hecserek,
 plusz diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Haiköz 8.

Munkásleányt
 felvesz a
Hegedűs és Sándor
 Rt. Könyvkötészeti osztálya,
Piac-utca 49.

KIFUTÓ FIUT
 vagy
SZOLGÁT
 azonnali belépésre keres a
Hegedűs és Sándor
 R. T.
 nyomdai osztálya
 Piac-utca 49. szám.

Lapkihordó asszony
 felvétetik lapunk kiadó hivatalában
 Piac-utca 49.

Hör,
 gobelin garnitúrák, plusz diványok, matracok, hecserek, herzsely fotelek kaphatók Szántó kárpitosnál, Zugó-utca. Telefon.

Ebédlok,
 hálóok, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban.

Gyermekkoesi
 takaróval eladó, Péterfia 6. Udvarban hátul délután 4-6 között megtekinthető.

KERESLET
Aranyat,
 ezüstöt, briliánst, szlogédúit vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongorák,
 hegedűk, vonóhangszerek javítását elvállalom. Liska, Bethlen-utca 27

TANULÓT
 keresünk könyv- és papírkereskedésünkhöz
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
 R. T. PIAC-UTCA 34.

Egy szoba konyha
 butorral megvételre kerestetik.
 Cím a kiadóban.

Sörszakmában
 jártas, a helyi viszonyokkal ismerős jömegelemű fiatalember nyelőknek felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

DR. HEGEDŰSÉ
Gyermekápolóháza,
 Simonyi-u. 2. sz.

Menekült órák
 szakszerűen, meglopó olcsón vállal
 javításokat
Rákóczi-utca 36. sz.

VEGYES
Pállalkozó ástók,
 mosó- és cserüstök kész. legolcsóbban Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. sz. Ócska vörösréz naplárón vesz.

Sapkadzem
 készít mérték szerűt külön-
 böző sapkát, gépelt kalapot. Dus raktár Schön-
 nél Piac-utca 6 és az üzemben Külsővásártér 19/a Szabónak árenged-
 mény.

Gyermekkocsik
 és alkatrészek a legizlésebb kivitelben kaphatók. Továbbá bármely vas- vagy fémművelés-
 sek és csiszolások, fém-
 és tömegmunkák szak-
 szerűen gyártanak. Pongrácz műlakosság, Domb-utca 20. Tanulók felvétetnek.

Lengyel
 kelme festő
fest, tisztít ruhákat
 legszebben
 Csapó-u. 28. és 95.

Elsőrendű
 berlini sapkakészítés.
 Mindennemű civilsapkák, gépelt kalapok leg-
 szebb kivitelben készü-
 nek. Finom sapkák ké-
 szen is kaphatók Szé-
 chenyi-utca 16., kereszt-
 épület.

Fiu, leány
 és
babi ruhát,
 habarót, fehé-
 neműt készíti
DR. HEGEDŰSÉ
Gyermekápolóháza,
 Simonyi-u. 2. sz.

Hock József
 vármegyei I. főjegyző
 O szágos Földbirtok-
 rendező Biróság által
 engedélyezett ingatlan-
 forgalmi iródaja Debreczen.
 Szent Anna-utca 4. Telefon 14-76. Vest és elad házat, szállót, földbirtokot.

Menekült órák
 szakszerűen, meglopó olcsón vállal
 javításokat
Rákóczi-utca 36. sz.